

Antibiotikai

- tai medžiagos, naikinančios mikrobus arba slopinančios jų augimą ir dauginimąsi.

Kada reikia vartoti antibiotikus?

Antibiotikai nėra vaistai, skirti gydyti virusines infekcines ligas, tokias kaip peršalimą ar gripą. Antibiotikai yra efektyvūs vaistai prieš bakterines infekcijas. Tik gydytojas nustato ligą ir, kai būtina, skiria antibiotikus.

Atminkite: antibiotikai nėra veiksmingi gydant peršalimą ar gripą.

- ✓ Antibiotikai veiksmingi gydant tik bakterines infekcijas, tačiau visiškai netinkami virusinių infekcijų gydymui.
- ✓ Antibiotikai nesustabdo virusų plitimo.
- ✓ Netinkamas antibiotikų vartojimas didina atsparumo antibiotikams atsiradimo riziką. Viso to pasekmė – ateityje galime neturėti veiksmingo gydymo.
- ✓ Antibiotikai turi šalutinį poveikį, tokį, kaip viduriavimas
- ✓ Prieš vartojant antibiotikus visada reikia pasitarti su gydytoju

Kaip reikia vartoti antibiotikus?

Antibiotikai turi būti vartojami tik gydytojui paskyrus ir pagal nurodymus.

Antibiotikus vartokite atsakingai

Negalima vartoti antibiotikų likučių. Jei po gydymo kurso jums liko antibiotikų likučio, neišmeskite (nuneškite į vaistinę) Netinkamas antibiotikų vartojimas gali sukelti bakterijų atsparumą. Ši sveikatos požiūriu opi problema apima ne tik asmenį, kuris vartoja antibiotikus neatsakingai, tačiau ir kitus, kurie gali užsikrėsti infekcijomis, atspariomis antibiotikams.

Atminkite: išsaugoti antibiotikų veiksmingumą yra kiekvieno asmens atsakomybė!

- ✓ Antibiotikai praranda savo veiksmingumą tokiu tempu, kurio nebuvo galima numatyti dar prieš 5 metus.
- ✓ Jeigu antibiotikai bus vartojami tokiais pačiais kiekiais kaip dabar, Europa grįš į laikus be antibiotikų, kuomet įprastos bakterinės infekcijos, tokios kaip pneumonija, gali tapti mirtinos. Taigi esant antibiotikų reikiamybei, jie nebus veiksmingi.
- ✓ Nevartokite antibiotikų be priežasties ar netinkamai.
- ✓ Visada klausykite gydytojo nurodymų kaip ir kada vartoti antibiotikus, siekiant išlaikyti jų veiksmingumą ateityje.

Savigyda antibiotikais

Antibiotikams atsparios bakterijos yra pavojingos visiems, nepriklausomai nuo amžiaus, lyties, ar šalies, nes gali sukelti infekcijas, kurios yra sunkiai gydomos. Savigyda antibiotikais yra neatsakingas antibiotikų vartojimas:

- vartojami antibiotikų likučiai, nuo prieš tai buvusio gydymo.

- antibiotikai įsigyjami be gydytojo recepto. Antibiotikai turi būti paskirti gydytojo po jūsų apžiūros. Dauguma žiemos sezonu plintančių infekcijų turi panašius simptomus, tačiau jų gydymas gali būti skirtingas. Jei prieš tai buvusios infekcijos metu jums buvo paskirti antibiotikai, nereiškia, kad susirgus vėl ir esant panašioms simptomams, jų reikės ir vėl. Tik gydytojas, įvertinęs ir nustatęs ligą, gali nuspręsti, ar jums reikės antibiotikų.

- ✓ NIEKADA nepirkite antibiotikų be recepto.
- ✓ NIEKADA nekaupkite antibiotikų atsargų ateičiai.
- ✓ NIEKADA nevirtokite antibiotikų likučių, likusių nuo buvusio gydymo.
- ✓ NIEKADA nesidalinkite antibiotikais su kitais.
- ✓ Neišmeskite antibiotikų likučių į buitines atliekas, nuneškite juos į vaistinę.

Net 80 proc. žiemos sezono infekcijų, paveikiančių nosį, ausis, gerklę ar plaučius, yra virusinės kilmės, todėl antibiotikų vartojimas jums nepadės.

Antibiotikų vartojimas gydant švelnias bakterines ligas, tokias kaip sinusitas, gerklės skausmas, bronchitas, kaklo skausmai nėra būtinas iki tol, kol jūsų imuninė sistema yra pajėgi kovoti su infekcija. Antibiotikų vartojimas nepalengvins simptomų ir nepadės pasveikti greičiau. Jeigu simptomai tęsiasi, reikėtų apsilankyti pas gydytoją, kuris įvertinęs jūsų būklę, skirs atitinkamą gydymą.

Kreipkitės į gydytoją kuo greičiau, jei priklausote šioms žmonių grupėms:

- ✓ >65 m. amžiaus asmenys;
- ✓ sergate astma ar cukriniu diabetu;
- ✓ sergate plaučių ligomis (lėtinis bronchitas, emfizema, lėtinė obstrukcinė plaučių liga);
- ✓ turite širdies problemų/sutrikimų (buvę stenokardijos atvejai, lėtinis širdies nepakankamumas ir kt.);
- ✓ turite sveikatos problemų, susijusių su imuninės sistemos slopinimu;
- ✓ vartojate vaistus, slopinančius imuninę sistemą (steroidus, chemoterapija nuo vėžio ir pan.).

Pasitarkite su kvalifikuotu sveikatos priežiūros specialistu, nes kiti vaistai (ne antibiotikai) gali padėti sumažinti ligos simptomus.

Specialistas gali rekomenduoti nereceptinius vaistus, kurie palengvins simptomus.

Visada klauskite patarimo, ypač jei vartojate kitus vaistus:

- Skausmą malšinantys vaistai sumažina raumenų skausmus, skausmą ar karščiavimą
- Priešuždegiminiai vaistai, kaip purškalai ar pastilės, padeda palengvinti rijimo procesą
- Atsikosėjimą lengvinantys vaistai padeda pašalinti sekretą iš kvėpavimo takų
- Nosies purškalai ir kiti paburkimą mažinantys vaistai padeda kvėpavimui
- Antihistamininiai vaistai palengvina užguliusiai, perštinčiai nosiai.

Svarbu gerti daug skysčių ir rasti laiko poilsiui bei laiku kreiptis į gydytoją!

Pagal metodinę literatūrą parengė
VšĮ Kėdainių PSPC sveikatos kabinetas
(8 347) 50601, www.kedainiupspc.lt

Kėdainių
pirminės sveikatos priežiūros centras

Racionalus ANTIBIOTIKŲ vartojimas

